

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Орхон аймгийн Жаргалант сумын Засаг даргын тамгын газрын 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: ОРА-2023/111/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас:

www.audit.mn

Эрдэнэт хот

2023 он

Дарга, тэргүүлэх аудитор: Ц.Нармандах

Утас: 70353088 Цахим хаяг: narmandakhts@audit.gov.mn

Аудитын менежер: Б.Буян-Ундрах

Утас: 70355805 Цахим хаяг: buyanundrakhb@audit.gov.mn

Ахлах аудитор: Г.Оргилмөрөн

Утас: 70357955 Цахим хаяг: orgilmurung@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Нэг. Хараат бус аудиторын дүгнэлт

ОРХОН АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

61033 Орхон аймаг, Баян-Өндөр сум,
Урт булаг баг, Ханддоржийн
гудамж, Утас/Факс: 70359826
Цахим шуудан: orkhon@audit.gov.mn

2023.02.24 № 85

танай _____-ны № _____-т

ОРХОН АЙМГИЙН ЖАРГАЛАНТ
СУМЫН ЗАСАГ ДАРГЫН
ТАМГЫН ГАЗРЫН ДАРГА
Т.ЭНХЖАРГАЛ ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Орхон аймгийн Жаргалант сумын Засаг даргын тамгын газрын 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Орхон аймгийн Жаргалант сумын Засаг даргын тамгын газрын 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Орхон аймгийн Жаргалант сумын Засаг даргын тамгын газар нь 2022 оны санхүүгийн тайлангийн хугацаанд орон нутгийн төсвөөс урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт 1,481,917.0 мянган төгрөг үндсэн дансанд, нэмэлт дансаар 648,471.0 мянган төгрөг бүрдүүлэн зардлын зүйл ангиар зарцуулж хэмнэлтийг бүрэн төвлөрүүлсэн байна. Нэмэлт санхүүжилтийн данснаас төвлөрүүлсэн Багийн хөгжлийг дэмжих хөтөлбөрийн буцсан гүйлгээ болон бусад орлогоор санхүүжсэн гүйлгээ хийгдээгүйтэй холбоотой 19,946.8 мянган төгрөгийг авлага, өглөгөөр бүртгэсэн байна. Дээрх онцгойлсон асуудалтай холбоотой аудиторын дүгнэлт өөрчлөгдөөгүй болно.

Аудитын гол асуудал

Жаргалант сумын Засаг даргын тамгын газарт уурын зуухны албан хаагчдыг ажиллуулж, нэмэлт санхүүжилтийн дансаараа дамжуулан төсвийн байгууллагуудын халаалтын зардлыг хүлээн авч, ажилчдын цалин хөлс, урсгал зардлыг санхүүжүүлж

буй үйл ажиллагааг аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын Тэргүүлэгчдийн тогтоолоор “Жаргалант ус, дулаан түгээх станц” хувьцаат компани байгуулагдсантай холбоотойгоор 2022 оны 09 сараас энэхүү компанид шилжүүлсэн байна. Жаргалант сумын уурын зуухны нүүрсний үнийг орон нутгийн төсвийн хөрөнгөөр санхүүжүүлж байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Тухайн аудитыг хийх явцад аудитын дүгнэлт, тайлантай холбогдуулан аудит гүйцэтгэж буй төрийн аудитын албан хаагчид аливаа этгээдээс зүй бусаар нөлөөлөх нөлөөлөл, мэдээллийн нууцлал, ашиг сонирхол, ёс зүйтэй холбоотой холбогдох хуулийн дагуу мэдэгдлүүдийг гарган баталгаажуулсан болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Ц.НАРМАНДАХ

Хоёр. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	438,728,291.30	938,435,057.64
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	955,150.00	455,150.00
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	955,150.00	455,150.00
3121	Төгрөг	955,150.00	455,150.00
31211	Төрийн сангийн харилцах	500,000.00	0.00
31214	Бусад төсөл, нөөцийн харилцах	455,150.00	455,150.00
33	АВЛАГА	212,163,541.30	19,946,784.64
335	Бусад авлага	212,163,541.30	19,946,784.64
3351	Байгууллагаас авах авлага	3,813,041.30	19,946,784.64
3352	Хувь хүмүүсээс авах авлага	208,350,500.00	0.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	195,609,600.00	828,153,123.00
351	Түүхий эд материал	88,219,600.00	346,022,623.00
35110	Тусгай зориулалттай материал	88,219,600.00	346,022,623.00
35600	Мал амьтад	107,390,000.00	482,130,500.00
36	НӨӨЦИЙН БАРАА	30,000,000.00	89,880,000.00
36300	Тэжээлийн нөөц	30,000,000.00	89,880,000.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	4,784,679,350.42	5,840,227,579.66
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	4,784,679,350.42	5,840,227,579.66
392	Биет хөрөнгө	4,758,407,128.24	5,813,919,690.84
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	4,619,975,681.25	5,607,449,215.25
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-1,338,239,726.81	-1,583,314,934.15
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	610,854,864.00	722,304,864.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-338,804,543.64	-388,789,092.32
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	688,781,918.08	774,375,618.08
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-533,317,538.49	-611,891,955.24
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	385,919,332.61	451,899,450.61
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-263,564,248.10	-307,648,489.24
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	1,975,179,403.52	2,455,835,098.52
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-1,058,378,014.18	-1,316,300,084.67
39216	Дуусаагүй барилга, байгууламж	10,000,000.00	10,000,000.00
393	Биет бус хөрөнгө	26,272,222.18	26,307,888.82
39301	Програм хангамж	3,564,000.00	3,564,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-2,311,777.82	-2,900,111.18
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	25,020,000.00	25,644,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	5,223,407,641.72	6,778,662,637.30
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	40,535,207.24	19,946,784.64
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	40,535,207.24	19,946,784.64
413	Өглөг	40,535,207.24	19,946,784.64
4136	Бусад өглөг	36,722,165.94	19,946,784.64
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	36,222,165.94	132,000.00
41362	Хувь хүмүүст төлөх өглөг	500,000.00	19,814,784.64
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	5,182,872,434.48	6,758,715,852.66
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	5,182,872,434.48	6,758,715,852.66
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	704,130,855.63	704,130,855.63
51101	Өмч: - төрийн	704,130,855.63	704,130,855.63
512	Хуримтлагдсан үр дүн	3,281,308,028.69	4,857,151,446.87
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	3,345,322,191.99	3,317,530,194.63

51220	Тайлант үеийн үр дүн	-64,014,163.30	1,539,621,252.24
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	1,197,433,550.16	1,197,433,550.16
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	<u>5,223,407,641.72</u>	<u>6,778,662,637.30</u>

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	3,331,360,312.65	7,440,640,628.01
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	1,357,160,237.14	5,412,702,608.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	1,357,160,237.14	5,412,702,608.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	1,357,160,237.14	2,493,900.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	4,305,701.00	2,493,900.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	18,576,733.00	0.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	1,334,277,803.14	0.00
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө		4,768,307,268.00
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа материал		641,901,440.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,974,200,075.51	2,027,938,020.01
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	815,908,975.51	546,021,020.01
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	502,144,809.00	345,604,873.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	5,585,516.00	1,600,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	308,178,650.51	198,816,147.01
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	1,158,291,100.00	1,481,917,000.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	1,158,291,100.00	1,388,243,700.00
132004	Оны эхний үлдэгдлээс санхүүжих / орон нутгийн төсөв/	0.00	93,673,300.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	3,386,949,475.83	2,853,802,769.57
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	3,386,949,475.83	2,853,802,769.57
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	3,307,950,497.21	2,734,693,453.89
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	626,485,816.28	638,031,355.06
210101	Үндсэн цалин	470,147,898.31	561,523,685.46
210102	Нэмэгдэл	134,388,424.04	76,507,669.60
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	20,429,895.75	0.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	1,519,598.18	0.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	84,107,182.46	80,402,195.43
210201	Тэтгэврийн даатгал	62,599,782.46	60,299,296.57
210202	Тэтгэмжийн даатгал	5,711,200.00	5,074,344.29
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,407,700.00	3,769,190.99
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,072,000.00	1,226,435.82
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	10,316,500.00	10,032,927.76
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	350,586,293.06	252,366,051.06
210301	Гэрэл, цахилгаан	51,796,599.28	64,028,543.56
210302	Түлш, халаалт	294,050,004.82	182,061,303.70
210303	Цэвэр, бохир ус	4,739,688.96	6,276,203.80
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	242,602,021.00	220,672,692.14
210401	Бичиг хэрэг	19,529,950.00	20,991,300.00

210402	Тээвэр, шатахуун	116,982,966.00	109,831,600.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	5,972,605.00	7,178,732.14
210404	Ном, хэвлэл	2,300,000.00	2,606,560.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	65,509,500.00	55,663,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	32,307,000.00	24,401,500.00
2105	Нормативт зардал	5,588,900.00	0.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	5,588,900.00	0.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	908,473,005.54	419,130,218.64
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	1,240,000.00	0.00
210602	Тавилга	2,306,000.00	0.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	4,784,500.00	12,581,194.00
210604	Урсгал засвар	900,142,505.54	406,549,024.64
2107	Томилолт, зочны зардал	40,000,000.00	1,750,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	0.00	1,750,000.00
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах	40,000,000.00	0.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	312,574,902.62	187,620,288.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	309,083,574.62	182,009,470.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	1,094,850.00	1,196,670.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	340,030.00	619,180.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	297,000.00	330,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,500,000.00	3,191,900.00
210807	Газрын төлбөр	259,448.00	273,068.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	737,532,376.25	934,720,653.56
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	125,551,431.78	185,800,021.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	9,600,000.00	12,771,000.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	602,380,944.47	736,149,632.56
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	78,998,978.62	119,109,315.68
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	52,270,580.73	37,610,010.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	23,519,000.00	0.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	9,096,100.00	12,561,700.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	19,655,480.73	25,048,310.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	26,728,397.89	81,499,305.68
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	26,728,397.89	81,499,305.68
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	-55,589,163.18	4,586,837,858.44
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	8,727,000.12	3,047,216,606.20
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	195,000.12	3,047,216,606.20
225005	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал	8,532,000.00	0.00
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	-8,727,000.12	-
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	-64,316,163.30	1,539,621,252.24

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	2,053,179,329.14	2,047,525,921.31
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	4,305,701.00	2,493,900.00

120	Нийтлэг татварын бус орлого	4,305,701.00	2,493,900.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	4,305,701.00	2,493,900.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	4,305,701.00	2,493,900.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	2,048,873,628.14	2,045,032,021.31
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	883,660,582.51	562,296,061.31
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	532,774,975.00	345,604,873.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	5,585,516.00	1,600,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	345,300,091.51	215,091,188.31
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	1,158,291,100.00	1,481,917,000.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	1,158,291,100.00	1,388,243,700.00
132004	Оны эхний үлдэгдлээс санхүүжих / орон нутгийн төсөв/	0.00	93,673,300.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	6,921,945.63	818,960.00
134001	Нийгмийн даатгалын сангаас санхүүжих	6,921,945.63	818,960.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	1,967,907,757.14	1,977,418,721.31
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,967,907,757.14	1,977,418,721.31
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,878,173,791.59	1,839,654,960.99
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	626,666,290.28	638,745,192.18
210101	Үндсэн цалин	470,328,372.31	514,118,080.53
210102	Нэмэгдэл	134,388,424.04	92,699,592.30
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	20,429,895.75	20,600,485.00
210104	Урамшуулал	0.00	11,327,034.35
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	84,107,182.46	79,688,358.31
210201	Тэтгэврийн даатгал	62,599,782.46	56,476,865.17
210202	Тэтгэмжийн даатгал	5,711,200.00	5,819,406.72
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,407,700.00	4,551,800.01
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,072,000.00	1,254,666.02
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	10,316,500.00	11,585,620.39
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	382,816,245.06	252,366,051.06
210301	Гэрэл, цахилгаан	51,796,599.28	64,028,543.56
210302	Түлш, халаалт	326,279,956.82	182,061,303.70
210303	Цэвэр, бохир ус	4,739,688.96	6,276,203.80
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	205,670,371.00	193,338,192.14
210401	Бичиг хэрэг	19,970,800.00	21,091,300.00
210402	Тээвэр, шатахуун	83,803,166.00	79,067,600.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	5,729,405.00	7,178,732.14
210404	Ном, хэвлэл	2,300,000.00	2,606,560.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	61,560,000.00	56,908,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	32,307,000.00	26,486,000.00
2105	Нормативт зардал	9,748,400.00	8,084,000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	9,748,400.00	8,084,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	171,137,561.39	446,007,043.30
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	5,300,000.00	2,120,500.00
210602	Тавилга	7,874,250.00	1,572,000.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	5,800,000.00	14,460,694.00
210604	Урсгал засвар	152,163,311.39	427,853,849.30

2107	Томилолт, зочны зардал	40,000,000.00	1,750,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	0.00	1,750,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	302,984,597.40	183,179,818.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	299,493,269.40	178,260,900.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	1,094,850.00	1,196,670.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	340,030.00	619,180.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	297,000.00	330,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,500,000.00	2,500,000.00
210807	Газрын төлбөр	259,448.00	273,068.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	55,043,144.00	36,496,306.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	45,443,144.00	24,496,306.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	9,600,000.00	12,000,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	89,733,965.55	137,763,760.32
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	59,192,526.36	36,317,670.00
213202	Нийгмийн даатгалын тэтгэвэр, тэтгэмж	6,921,945.63	818,960.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	23,519,000.00	0.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	9,096,100.00	12,561,700.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	19,655,480.73	22,937,010.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	26,728,397.89	101,446,090.32
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	26,728,397.89	81,499,305.68
213405	Нэмэлт санхүүжилтийн төвлөрүүлэх шилжүүлэг		19,946,784.64
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	85,271,572.00	70,107,200.00
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	85,721,572.00	70,607,200.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	85,721,572.00	70,607,200.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	85,721,572.00	70,607,200.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	85,721,572.00	70,607,200.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	-85,721,572.00	-70,607,200.00
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	-450,000.00	-500,000.00
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	1,405,150.00	955,150.00
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	955,150.00	455,150.00

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
C01	2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	704,130,855.63	1,197,433,550.16	3,345,322,191.99	5,246,886,597.78
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	704,130,855.63	1,197,433,550.16	3,345,322,191.99	5,246,886,597.78
C07	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	-64,014,163.30	-64,014,163.30

C08	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	704,130,855.63	1,197,433,550.16	3,281,308,028.69	5,182,872,434.48
D01	2022 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	704,130,855.63	1,197,433,550.16	3,281,308,028.69	5,182,872,434.48
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0.00	0.00	36,222,165.94	36,222,165.94
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	704,130,855.63	1,197,433,550.16	3,317,530,194.63	5,219,094,600.42
D08	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	1,539,621,252.24	1,539,621,252.24
D09	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	704,130,855.63	1,197,433,550.16	4,857,151,446.87	6,758,715,852.66

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/төгрөгөөр/

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	1,486,217,000.00	1,402,911,594.32
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,486,217,000.00	1,402,911,594.32
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,453,841,000.00	1,370,538,884.32
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	593,084,800.00	537,674,416.22
210101	Үндсэн цалин	508,828,100.00	413,047,304.57
210102	Нэмэгдэл	50,876,700.00	92,699,592.30
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	33,380,000.00	20,600,485.00
210104	Урамшуулал	0.00	11,327,034.35
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	77,247,900.00	67,409,587.31
210201	Тэтгэврийн даатгал	56,888,400.00	46,328,380.17
210202	Тэтгэмжийн даатгал	5,089,900.00	5,297,297.72
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,071,900.00	4,231,019.01
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,018,000.00	1,050,363.02
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	10,179,700.00	10,502,527.39
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	112,780,000.00	98,884,570.65
210301	Гэрэл, цахилгаан	40,100,000.00	31,943,574.85
210302	Түлш, халаалт	63,880,000.00	63,880,000.00
210303	Цэвэр, бохир ус	8,800,000.00	3,060,995.80
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	145,335,600.00	145,335,592.14
210401	Бичиг хэрэг	17,582,300.00	17,582,300.00
210402	Тээвэр, шатахуун	47,700,000.00	47,700,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	5,845,300.00	6,538,732.14
210404	Ном, хэвлэл	3,300,000.00	2,606,560.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	56,908,000.00	56,908,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	14,000,000.00	14,000,000.00
2105	Нормативт зардал	10,000,000.00	7,484,000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	10,000,000.00	7,484,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	334,664,200.00	334,663,900.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	68,300,000.00	68,299,700.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	3,500,000.00	3,500,000.00
210604	Урсгал засвар	262,864,200.00	262,864,200.00

2107	Томилолт, зочны зардал	1,750,000.00	1,750,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	1,750,000.00	1,750,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	145,478,500.00	143,836,818.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	138,917,900.00	138,917,900.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1,509,600.00	0.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	1,200,000.00	1,196,670.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	700,000.00	619,180.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	351,000.00	330,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	2,500,000.00	2,500,000.00
210807	Газрын төлбөр	300,000.00	273,068.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	33,500,000.00	33,500,000.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	21,500,000.00	21,500,000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	12,000,000.00	12,000,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	32,376,000.00	32,372,710.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	32,376,000.00	32,372,710.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	12,561,700.00	12,561,700.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	19,814,300.00	19,811,010.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	1,486,217,000.00	1,402,911,594.32
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	1,481,917,000.00	1,400,417,694.32
132001	Орон нутгийн төсвөөс	1,481,917,000.00	1,400,417,694.32
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	4,300,000.00	2,493,900.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	4,300,000.00	2,493,900.00
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		955,150.00
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		455,150.00
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	1.00	1.00
610001	Төсвийн байгууллага	1.00	1.00
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	55.00	55.00
620001	Удирдах ажилтан	3.00	3.00
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	27.00	27.00
620003	Үйлчлэх ажилтан	22.00	22.00
620004	Гэрээт ажилтан	3.00	3.00
65	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	55.00	55.00
650001	Төрийн захиргааны албан хаагч (ТЗ)	19.00	19.00
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	28.00	28.00
650010	Гэрээт ажилтан	3.00	3.00
650011	Улс төрийн албан хаагч (УТ)	5.00	5.00

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Гүйцэтгэл
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	883,660,582.51	562,296,061.31
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	883,660,582.51	562,296,061.31
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	876,556,789.11	539,723,276.67
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	105,188,160.33	101,070,775.96
210101	Үндсэн цалин	105,188,160.33	101,070,775.96
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	12,075,353.78	12,278,771.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	12,075,353.78	10,148,485.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал		522,109.00

210203	ҮОМШӨ-ний даатгал		320,781.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал		204,303.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал		1,083,093.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	287,951,353.36	153,481,480.41
210301	Гэрэл, цахилгаан	22,422,609.74	32,084,968.71
210302	Түлш, халаалт	262,399,956.82	118,181,303.70
210303	Цэвэр, бохир ус	3,128,786.80	3,215,208.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	59,486,396.00	48,002,600.00
210401	Бичиг хэрэг	2,388,500.00	3,509,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	35,603,166.00	31,367,600.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,187,730.00	640,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	20,307,000.00	12,486,000.00
2105	Нормативт зардал	4,998,400.00	600,000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	4,998,400.00	600,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	113,764,190.24	181,950,343.30
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	5,300,000.00	4,428,000.00
210602	Тавилга	14,000,000.00	1,572,000.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	2,300,000.00	10,960,694.00
210604	Урсгал засвар	92,164,190.24	164,989,649.30
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	290,137,891.40	39,343,000.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	290,137,891.40	39,343,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	2,955,044.00	2,996,306.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	2,955,044.00	2,996,306.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	3,290,752.10	2,626,000.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	3,290,752.10	2,626,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	3,290,752.10	2,626,000.00
2133	Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	3,813,041.30	19,946,784.64
213403	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, төвлөрүүлэх шилжүүлэг	3,813,041.30	19,946,784.64
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	883,660,582.51	562,296,061.31
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	883,660,582.51	562,296,061.31
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	532,774,975.00	345,604,873.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	5,585,516.00	1,600,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	345,300,091.51	215,091,188.31

Гурав. Аудитын илрүүлэлт:

Аудитаар нийт 4,197.3 мянган төгрөгийн зөрчил илэрснээс 2,233.6 мянган төгрөгийн 2 төлбөрийн акт тогтоож, худалдан авах ажиллагаатай холбоотой 1 албан шаардлага хүргүүлж, 1,963.8 мянган төгрөгийн зөрчилд 2 зөвлөмж өгсөн.

5.1 Төлбөрийн акт

1. Ажилтнуудын илүү цагийн цалингийн нэмэгдэлд нийт 1,778.3 мянган төгрөг илүү олгосон байна. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 41.2.3-д "төсвийн гүйцэтгэлийг хууль тогтоомжийн дагуу хэрэгжүүлж, тайлагнах", Засгийн газрын 2018 оны 382 дугаар тогтоолын 2 дугаар хавсралтаар батлагдсан "Төрийн захиргааны болон үйлчилгээний албан хаагчид нэмэгдэл хөлс олгох журам"-ын 3.3-д "Илүү цагаар, долоо хоногийн амралтын өдрөөр, нийтээр амрах баяр ёслолын өдрөөр, шөнийн цагаар ажилласны нэмэгдэл хөлс тооцох цаг нь 4.1-т зааснаас бусад тохиолдолд тухайн сарын ажлын цагийн 10 хувиас хэтрэхгүй байна. Тухайлбал, 8 дугаар сарын ажлын цаг 160 гэж үзвэл тухайн сард нэмэгдэл хөлс тооцогдох цаг нь 16-аас илүүгүй байна" гэж заасантай нийцэхгүй байна.

2. Улс төрийн албан хаагчдад илүү цагийн нэмэгдэл цалинд 455.2 мянган төгрөг илүү олгосон байна. Энэ Төсвийн тухай хуулийн 41.2.3-д "төсвийн гүйцэтгэлийг хууль тогтоомжийн дагуу хэрэгжүүлж, тайлагнах", Төрийн албаны тухай хуулийн 57.2.1-д "улс төрийн албан тушаал эрхэлдэг төрийн албан хаагчийн хувьд албан тушаалын цалин болон албан ажлын онцгой нөхцөлийн, докторын зэргийн нэмэгдлээс" гэж заасантай нийцэхгүй байна.

5.2 Албан шаардлага

Тайлант оны багаж, техник хэрэгслийн зардалд батлагдсан төсвөөр тухай бүр гэрээ байгуулан шууд худалдан авалт хийж тоног төхөөрөмж бэлтгэсэн байна. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 41.2.3-д "төсвийн гүйцэтгэлийг хууль тогтоомжийн дагуу хэрэгжүүлж, тайлагнах", Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа ажил үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн 7.3-д "Захиалагч энэ хуулийн 8.1.2-т заасан босго үнээс бага төсөвт өртөгтэй бараа, ажил, үйлчилгээг энэ хуулийн 7.1 дэх хэсэгт заасан журмыг мөрдөхгүйгээр шууд худалдан авч болно", 8.5-д "Энэ хуулийн 8.1 дэх хэсэгт заасан босго үнэд багтаах, эсхүл нээлттэй тендер шалгаруулалтын журмыг хэрэглэхээс зайлсхийх зорилгоор нийт төсөвт өртгийг хувааж хэд хэдэн тендер шалгаруулалт явуулахыг хориглоно" гэж заасныг зөрчсөн байна.

5.3 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Мөнгөн хөрөнгийн данстай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт:

Сумын иргэдийн газар тариалан эрхлэх үйл ажиллагаанд байгууллагын хөдөө, аж ахуйн тоног төхөөрөмжөөр үзүүлсэн үйлчилгээнээс хүлээн авсан 1,250.0 мянган төгрөгийн орлогыг төрийн сангийн бүртгэлийн дансанд тушаалгүйгээр уг техник, хэрэгслийн засвар үйлчилгээнд зарцуулж ашигласан байна. Энэ нь Сангийн сайдын 2012 оны 276 дугаар тушаалаар батлагдсан "Төсвийн байгууллагын мөнгөн кассын ажиллагааны журам"-ын 2.6-д "Төсвийн байгууллага үндсэн болон туслах үйл ажиллагаа (бусад орлого)-наас орох орлогыг мөнгөн касстаа бэлнээр хүлээн авч энэхүү орлогыг /түүнийг шууд захиран зарцуулах эрхгүй/ ажлын дараагийн өдөрт багтаан кассын нярав Төрийн сан дахь бүртгэлийн дансанд тушаана" гэж заасантай нийцэхгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж:

Төсвийн байгууллагын өөрийн орлогыг зарцуулахгүйгээр төрийн сангийн бүртгэлийн дансандаа бүрэн төвлөрүүлж мөнгөн кассын ажиллагааны журмыг хэрэгжүүлж ажиллах.

2. Зардлын данстай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт:

Цалингийн зардлаас АО-с төлөх НДШ-ийн зардалд 713.8 мянган төгрөг гүйлгэн зарцуулсан байна. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 16.5.5-д “батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах”, 41.2.3-д “төсвийн гүйцэтгэлийг хууль тогтоомжийн дагуу хэрэгжүүлж, тайлагнах”, Сангийн сайдын 2018 оны 134 дугаар тушаалаар батлагдсан “Төсвийн захирагчийн төсөвт зохицуулалт хийх журам”-ын 3.1.6-д “Төсвийн тухай хуулийн 42.4-т заасны дагуу дээд шатны төсвийн захирагчийн зөвшөөрлийг албан бичгээр авсан байх” гэж заасантай нийцэхгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж:

Дээд шатны төсвийн захирагчийн зөвшөөрөлгүйгээр цалин, АО-с төлөх НДШ-ийн зардлын бүлэг хооронд гүйлгэн зарцуулахгүй байх.

Дөрөв. Аудитаар илэрсэн буруу илэрхийллийн нэгтгэл:

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Байгууллагын нэр	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Орхон аймгийн Жаргалант сумын ЗДТГ	1	455.3	1	455.3								
	1	1,778.3	1	1,778.3								
	1	0			1	0						
	1	1,250.0					1	1,250.0				
	1	713.8					1	713.8				
Дүн	5	4,197.4	2	2,233.6	1	0	2	1,963.8				

Тав. Төсвийн захирагчийн ангиллаар аудитад хамрагдсан байдал ба санал дүгнэлтийн талаарх мэдээллийн нэгтгэл

№	Төсвийн захирагчийн ангилал	Байгууллага, нэгжийн тоо				Санал дүгнэлтийн хэлбэр			
		Аудитад хамрагдах	Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр			Зөрчилгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан
			Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан	Аудит хийгээгүй				
A	1	2	3	4	5	7	8	9	10
1	ТШЗ	1	1			1			
	НИЙТ	1	1			1			